

Povijest hrvatskog karatea

A history of the croatian karate

Sadržaj:

- Povijest europskog karatea
- Povijest hrvatskog karatea

Povijest europskog karatea

Početak šezdesetih godina prošlog stoljeća karate vještina se je vježbala u Europi u okviru judo klubova. Prve karate-ke su podučavali japanski instruktore koji su u Europi boravili pod pokroviteljstvom Japanske karate federacije (Japan Karate Association).

U Francuskoj je 1961. godine osnovan prvi europski nacionalni savez (French Karate) koji je bio član francuske judo federacije (Judo Federation) a prvi predsjednik je bio Jacques Delcourt. Prvo međunarodno natjecanje održano je 1963. godine u Belgiji (Belgija, Francuska, Velika Britanija).

U Francuskoj je održan 15.12.1963. prvi europski karate kongres sa nazočnošću predstavnika sedam nacionalnih saveza: Italije, Belgije, Švicarske, Njemačke, Velike Britanije, Francuske i Španjolske. Na kongresu je odlučeno da se kontaktiraju nacionalne europske judo federacije u okviru kojih se je vježbao karate. Zauzet je stav da je unifikacija karate tehnika nemoguća te da se pitanje unifikacije sudačkih pravila koja su bila različita u nacionalnim savezima rješi na idućem kongresu.

Drugi europski karate kongres održan je u Parizu 24.05.1964. godine gdje su delegati za predsjednika izabrali Jacques Delcourt-a, te direktorij u sastavu: podpredsjednici Brief (Njemačka), Cherix (Švicarska), Fannoy (Belgija), tajnik Sebban (Francuska) i pomoćnik tajnika Goetz (Belgija). U sklopu kongresa održan je sudački tečaj pod vodstvom japanskih instruktora. Treći europski karate kongres održan je u Parizu 21.11.1965. godine na kojem je broj članova povećan na deset uključenjem delegata iz Jugoslavije, Austrije i Portugala. Tehnički savjetnik francuz Henry Plee izabrao je četiri japanska instruktora za savjetnike (Kono, Yamashima, Toyama i Suzuki). Prihvaćen je statut te je formirana Europska karate unija (EKU) te je na novim izborima za predsjednika izabran Jacques Delcourt i direktorij u sastavu: 1- podpredsjednik Fannoy (Belgija), 2-podpredsjednik Cherix (Švicarska), tajnik sa funkcijom blagajnika Sebban (Francuska) i pomoćnik tajnika Goetz (Belgija).

Na kongresu je donesen financijski plan i sudačka pravila te je odlučeno da se prvo europsko prvenstvo održi 07.05.1966. u Parizu (momčadsko natjecanje sa 5 natjecatelja + jedna rezerva i pojedinačno bez težinskih kategorija i sa maksimalnim brojem od 4 natjecatelja po nacionalnom savezu).

Prvi europski prvak 1966. bila je momčad Francuske koja je u finalu pobijedila Švicarsku. U finalu pojedinačnog natjecanja Baroux je pobijedio Sauvin-a (oba iz Francuske). Prvenstvo je obilovalo teškim povredama. Na kongresu je izabrana Sudačka komisija a za savjetnike su izabrani Suzuki i Mochizuki.

U Rimu je 1967. godine održan prvi međunarodni sudački seminar koji je trajao tjedan dana i na kojemu su usklađena sudačka pravila bazirana na pravlima JKA.

Drugo europsko prvenstvo održano je 05.05.1967. godine u Londonu, a na kongresu je odlučeno da se drugi međunarodni sudački seminar održi u Splitu 1968. godine.

U Parizu je 1968. godine održano treće europsko prvenstvo i 6 kongres EKU.

U Londonu je 1969. godine održano četvrto europsko prvenstvo i 7 kongres EKU.

Peto europsko prvenstvo održano je u Hamburgu 1970. godine i 8 kongres EKU na kojemu je prihvaćen repasažni sistem natjecanja i usvojene su težinske kategorije.

Iste godine prihvaćen je statut te je osnovana Svjetska karate unija (WKU) a prvo svjetsko prvenstvo održano je u Tokiju 10.10.1970. godine u apsolutnoj i ekipnoj skupini za muškarce. Prvo svjetsko prvenstvo po težinskim skupinama u borbama za muškarce i u katama pojedinačno za žene i muškarce je održano 1980. godine u Madridu.

Prvo svjetsko prvenstvo žena u borbama po težinskim skupinama je održano na Tajvanu 1982. godine.

U Sydney-u 1986. godine je održano prvo svjetsko prvenstvo u katama za ženske i muške ekipe.

U Grenadi (Španjolska) 1992. godine je održano prvo svjetsko prvenstvo u borbama za ženske ekipe.

Prvo svjetsko prvenstvo žena u otvorenoj skupini je održano 1996. godine u Sun City-u, South Africa.

Povijest hrvatskog karatea

U Zagrebu je 1951. godine osnovan Akademski jiu-do klub "Zagreb" u sklopu Sveučilišta u Zagrebu koji 1952. godine postaje članom Akademskog sportskog društva "Mladost" te mijenja ime u Akademski judo klub "Mladost" a 1957. godine osnovan je Judo klub "Kata".

Kao i u većini europskih klubova i u Akademskom judo klubu "Mladost" i u Judo klubu "Kata" se je vježbao karate a čiji članovi su bili Žarko Modrić, Berislav Jandrić, Emin Topić, Nikola Pečko, Željko Iljadica, Jadranko Jurjević itd.

Korejski trener Trin Tan Tana prvi je demonstrirao karate vještinu u Hrvatskoj 1960. godine u dvorani Akademskog judo kluba "Mladost" u Zagrebu.

Prvi japanski instruktor koji je održao seminar u Hrvatskoj bio je Tetsui Murakami 1964. godine a za njime su sljedili Yoshinao Nanbu (1967.), Tatstuo Mochizuki (1969.), Hanshi Chojiro Tani (1969. i 1970.), Yasuhiro Suzuki (1971.), Satoru Hanai (1972.), Taijji Kasse (1973.) itd.

Krajem 1966. godine osnovan je Karate klub "Lika".

Prvi hrvatski karate klubovi 1967. godine su udruženi u Karate odbor Hrvatske. Prvi predsjednik Karate odbora Hrvatske bio je Žarko Modrić.

Karate savez Hrvatske osnovan je 1970. godine a osnivačka skupština održana je u prostoriji Fakulteta za fizičku kulturu (sada Kineziološki fakultet) u Kačićevoj ulici u Zagrebu. Prvi predsjednik Karate saveza Hrvatske bio je Radomir Potrebić.

Karate savez Zagreba osnovan je 1972. godine a prvi predsjednik bio je Emin Topić.

Prva prvenstva Hrvatske i Jugoslavije održana su krajem šezdesetih godina u dvorani KUD "Kolo" na Trgu maršala Tita u Zagrebu u apsolutnoj skupini.

Prvo momčadsko natjecanje u Hrvatskoj održano je 1971. godine u Ogulinu. Pojedinačno Prvenstvo Hrvatske po težinskim skupinama i otvorenoj skupini održano je 1972. godine na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu i ŠD "Trešnjevka". Kasnije, natjecanja su održavana u ŠD "Dom športova".

Prvo juniorsko prvenstvo i prvo natjecanje žena u borbama održano je 1972. godine u dvorani Vojnog učilišta u Ilici u Zagrebu. Prvo natjecanje u katama održano je krajem sedamdesetih godina.

U Splitu je 1968. godine održano prvo međunarodno natjecanje "Kup Jadrana". U sklopu natjecanja je održan i drugi europski međunarodni sudački seminar (EKU) na kojemu su za sudačka zvanja položili Žarko Modrić, Emin Topić i Berislav Jandrić. Gost natjecanja bio je predsjednik Europske karate unije (EKU) Jacques Delcourt.

Reprezentacija Hrvatske imala je svoj prvi nastup u Zagrebu 1972. godine protiv reprezentacije Austrije. Tijekom sedamdesetih boje Hrvatske i Jugoslavije branili su Berislav Jandrić, Jadranko Jurjević, Franjo Mikulek, Željko Matić, Lovro Donatović, Radomir Potrebić, Vjekoslav Šafranić, Želimir Feitl, Nikola Kiseljak, Stjepan Čelan, Ilija Smoljenović, Nikola Putnik itd.

U Zagrebu je 1972. godine održan prvi republički sudački seminar na Fakultetu za fizičku kulturu a predavači su bili Berislav Jandrić i Radomir Potrebić.

Prvi momčadski prvaci Hrvatske bili su 1973. godine natjecatelji Karate kluba "Tempo". Prvaci drugog momčadskog prvenstva Hrvatske održanog u Varaždinu 1974. godine bili su natjecatelji Karate kluba "Polet".

Prvi trenerski seminar održan je na Badiji 1975. godine u organizaciji Fakulteta za fizičku kulturu iz Zagreba a prvo antropološko mjerenje, mjerenje snage, izdržljivosti i brzine hrvatskih reprezentativaca provedeno je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu u Kačićevoj ulici 1974. godine.

Prvi nosioci DAN-ova, crnih pojaseva u Hrvatskoj bili su Žarko Modrić i Berislav Jandrić koji su kasnije dodijelili DAN-ove ostalim karatistima diljem Hrvatske.

Početak sedamdesetih godina dolazi do podjele u Europskoj karate federaciji. Dio nacionalnih saveza formira All Europe Karate Federation u kojoj dominantnu ulogu zadržavaju japanski instruktori Nakajama, Kasse, Kanazava, Chirai, Enoeda i Abe.

Karate savez Jugoslavije isključen je 1972. godine iz Europske karate unije tako da su 1973. godine na kongresu Sveeuropske karate federacije (All Europe Karate Federation) u Saarbrücken-u Berislav Jandrić i Jadranko Jurjević zastupali Karate savez Hrvatske i sudjelovali na međunarodnom trenerskom i sudačkom seminaru.

Karate savez Jugoslavije primljen je u članstvo EKU ponovno 1984. godine.

Od sredine sedamdesetih pa do kraja osamdesetih godina nastupili su crni dani za hrvatske karatiste. Dominantnu vlast u hrvatskom karateu imale su osobe koje su radile protiv interesa hrvatskog karatea, hrvatskih natjecatelja, sudaca i klubova. Formiran je i ilegalan savez. Osnivači ilegalnog saveza su bili disciplinski kažnjeni a neki su se prestali baviti karate sportom.

Početak domovinskog rata 1991. godine formiran je krizni stožer a za predsjednika novoimenovanog Hrvatskog karate saveza izabran je Branimir Kuleš.

Sljedila je borba za afirmaciju hrvatskog karatea u svijetu, jačanje hrvatske karate organizacije i izbacivanje iz te organizacije svih koji do 1991. nisu radili u interesu hrvatskog karatea.

Hrvatski karate savez primljen je u Europsku karate uniju 1992. godine u Nizozemskoj (Den Bosch) a u Svjetsku karate uniju (WKU) iste godine u Španjolskoj (Grenada).

U periodu od 1993. pa do 1995. godine Berislav Jandrić i Jadranko Jurjević na kongresima Europske karate unije (EKU) borili su se za ravnopravnost malih zemalja i protiv privatizacije unije od strane pojedinih europskih moćnika i zemalja.

Na Svjetskom kupu 1995. godine zbog incidenta kojega je izazvao Enver Idrizi i njegovi navijači Hrvatski karate savez je suspendiran na dvije godine.

Događaj su iskoristili pojedinci koji su u cilju vlastitog probitka za suspenziju proglasili isključivim krivcima tadašnje dužnosnike Hrvatskog karate saveza iako postoji službeni zapis o incidentu.

Na Izornoj skupštini Hrvatskog karate saveza krajem 1995. u Osijeku je izabrano novo vodstvo.

Prvi međunarodni sudački seminar u samostalnoj Hrvatskoj održan je 4. listopada 1996. u Samoboru. Voditelj seminara bio je gosp. Tommy Morris, predsjednik europske i svjetske sudačke organizacije (Referee Committee).

U Rijeci je 2004. godine održano Europsko kadetsko i juniorsko prvenstvo a u Zagrebu 2009. godine Europsko seniorsko prvenstvo.

Na kongresu Europske karate federacije (EKF) na Tenerifima 2005. godine Stjepan Čelan izabran je za člana Izvršnog odbora (EKF Directing Committee - Executive Board).

U Zagrebu je 2009. godine Stjepan Čelan izabran za 3. dopredsjednika Izvršnog odbora Europske karate federacije.

Stjepan Čelan izabran je 2014. godine za tajnika Europske karate federacije a za sjedište tajništva federacije izabran je Zagreb.

Od osamostaljenja Hrvatske do danas, karate je računajući europska i svjetska prvenstva najtrofejniji hrvatski šport.

Osobe koje su obnašale dužnost predsjednika:

Dr.sc. Berislav Jandrić, predsjednik Karate komisije unutar Judo saveza Hrvatske, 1965. - 1967.

Žarko Modrić, predsjednik Karate odbora Hrvatske, 1967. - 1970.

Dipl. ing. Radomir Potrebić, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1970. - 1972.

Dr.sc. Berislav Jandrić, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1972. - 1974.

Dipl.oec. Nikola Smoljenović, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1974. - 1975.

Dr.sc. Berislav Jandrić, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1975. - 1981.

Ivan Jarnjak, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1981. - 1982.

Dipl.iur. Dušan Petrovski, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1982. - 1985.

Dr. Marijan Mlinarić, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1985. - 1987.

Dr. Nikola Matijević, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1987. - 1989.

Ilija Smoljenović, predsjednik Karate saveza Hrvatske, 1989. - 1991.

Prof.dr. Branimir Kuleš, predsjednik Hrvatskog karate saveza, 1991. - 1995.

Stjepan Čelan, predsjednik Hrvatskog karate saveza, 1995. -